

ת"פ 13982/12/13 - מדינת ישראל נגד יפית מקונן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 13982-12-13 מדינת ישראל נ' מקונן

בפני
בעניין: כבוד השופט אילן סלע
מדינת ישראל

המאשימה
באמצעות המחלקה לחקירת שוטרים
נגד
יפית מקונן

הנאשמת

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשמת הודתה במיוחס לה בכתב האישום - עבירה של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), מספר עבירות גניבה לפי סעיף 384 לחוק ועבירה של הונאה בכרטיס חיוב לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986.

2. לפי המתואר בכתב האישום, ביום 24.06.13, נעצר מר חמאדי רמזי (להלן: "המתלונן") והובא לחקירה. הנאשמת ששירתה אותה עת כשוטרת ביחידת סיור בירושלים, במסגרת שירות חובה במשמר הגבול, הופקדה על ליווי המתלונן וקליטתו בבית המעצר. בעת קליטתו במעצר היו על גופו של המתלונן, בין היתר 2,000 ₪ במזומן. המתלונן ביקש מהנאשמת שתרכוש עבורו שתי חפיסות סיגריות. הנאשמת נטלה שטר של 200 ₪ מחפציו של המתלונן ורשמה בטופס הפיקדון של חפציו כי ברשותו 1,800 ₪ בלבד. בניגוד לבקשת המתלונן ולהסכמתה של הנאשמת, היא נטלה את הכסף לצרכיה האישיים ורכשה בהם מוצרי הלבשה וקוסמטיקה. יומיים לאחר מכן שוחרר המתלונן וחיפש את הנאשמת לאחר שלא קיבל את הסיגריות, והוא נתקל בה ברחוב. זו השיבה לו בכזב כי מילאה אחר בקשתו וכי עליו לברר עם הסוהר מדוע לא הגיעו אליו הסיגריות והעודף. היא הבטיחה כי תיצור עמו קשר על מנת להשיב לו את כספו אך לא עשתה כן (להלן: "האירוע הראשון").

3. בנוסף, במספר הזדמנויות שונות בתקופה שבין חודש ינואר 2013 לחודש מאי באותה שנה. גנבה הנאשמת חפצים שונים וסכומי כסף במזומן מחברותיה ליחידה. מאחת מהן גנבה 30 ₪ וחפיסת סיגריות; מכיס מכנסיה של אחרת גנבה 100 ₪ וחפיסת סיגריות; וממכנסיה של חברה אחרת ליחידה גנבה 300 ₪ וכרטיס אשראי, אשר לאחר מכן ביצעה באמצעותו רכישה על סך של 18 ₪ ורכישה נוספת של כ-28 ₪. לאחר מכן חתכה את הכרטיס והשליכה אותו לפח

עמוד 1

(מקרים אלו ביחד יכוננו להלן: "האירוע השני").

תסקיר שירות המבחן

4. נתבקש והוגש תסקיר שירות המבחן ממנו נלמד אודות נסיבות חייה של הנאשמת. קצינת המבחן ציינה כי הנאשמת קבלה אחריות מלאה על מעשיה והביעה חרטה עליהם. היא ציינה בפניה כי היא מתביישת במעשיה והביעה אמפטיה לנפגעים מהם. היא גם הביעה נכונות להשתלב בטיפול ייעודי במסגרת שירות המבחן. לדבריה, ברקע למעשים, משבר נפשי וכלכלי שפקד אותה עם גיוסה.

5. קצינת המבחן ציינה את התרשמותה כי הנאשמת גדלה במציאות משפחתית מורכבת אשר בשנים האחרונות מגלה מאמצים לתפקוד תקין. נוכח האמור, היא ציינה את החשיבות הרבה שיש לאימוץ הפן השיקומי-טיפולי במקרה זה.

6. בתסקיר משלים ציינה קצינת המבחן כי הנאשמת משתפת פעולה עם התכנית הטיפולית, כך ציינה גם את התרשמותה כי הנאשמת מגלה מוטיבציה לשיקום מצבה ואורח חייה. נוכח גילה הצעיר, העדר עבר פלילי, ועל מנת למנוע מהנאשמת פגיעה אפשרית בדימויה העצמי ומאמציה לנהל אורח חיים תקין, באה קצינת המבחן בהמלצה להימנע מהרשעתה בדין של הנאשמת.

טיעוני הצדדים

7. על אף האמור בתסקיר, טענה ב"כ המאשימה כי אין מקום להימנע מהרשעת הנאשמת, שכן מקרה זה אינו בא בגדרי החריגים לכלל, לפיו משבוצעה עבירה יש להרשיע את העבריין, נוכח חומרת המעשים והעדר פגיעה קונקרטית.

8. באשר לעונש, עמדה ב"כ המאשימה על הערכים שנפגעו במעשיה, ביניהם הפגיעה בקניין ובפרטיות, וכן באמון הציבור במשטרה באירוע הראשון ובאמון של מפקדיה ואחוזות הלוחמים באירוע השני. באשר לאירוע הראשון נטען כי מדובר באירוע מתמשך שהנאשמת יכולה הייתה להפסיקו בשלבים שונים ולתקן את מעשיה. כך, למשל, שעה שנפגשה עם המתלונן ברחוב והוא ביקש את כספו. למעשה גם קדם תכנון מוקדם בכך שהנאשמת רשמה בטופס ההפקדה של המתלונן סך של 1,800 ₪ בלבד. היא הדגישה את החומרה שבביצוע המעשה באירוע הראשון כלפי אזרח עצור ואת הפגיעה החמורה בתדמית המשטרה. לטענתה של ב"כ המאשימה, מתחם העונש ההולם בגין האירוע הראשון נע בין של"צ למאסר שירות; ועונש של מאסר מותנה ועד 6 חודשים בעבודות שירות בגין האירוע השני. בשים לב לתסקיר ולגילה הצעיר של הנאשמת, הודאתה ונטילת האחריות, היא טענה כי יש להשית על הנאשמת עונש של מספר חודשי מאסר שירות, בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים.

9. מנגד ב"כ הנאשמת טען כי מדובר בעבירות ברף הנמוך שלהן נוכח סכום הכסף שנגנב. מדובר בנאשמת שעשתה את המעשים ברגע של חולשה, ולאחר מכן לקחה עליהם אחריות. מדובר בנאשמת צעירה, בת לעולים

מאתיופיה, אם לתינוקת, שגדלה בנסיבות חיים לא קלות. עתה היא בתחילת דרך חדשה בחייה, והרשעתה בדין יכולה לעמוד לה לרוץ. הוא ביקש אפוא, להימנע מהרשעת הנאשמת והשתת עונש ברף התחתון, כהמלצת שירות המבחן.

10. הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה בפני בית המשפט, ציינה כי היא לוקחת אחריות על מעשיה והוסיפה כי היא מאוכזבת מעצמה על שהגיעה למעמד זה.

דין והכרעה

11. צודקת ב"כ המאשימה כי מעשיה של הנאשמת פגעו בזכות הקניין של אלו שרכושם נגנב. באירוע הראשון קיימת חומרה יתירה בכך שהנאשמת ביצעה את העבירה במסגרת תפקידה כשוטרת וכנגד עצור שהיה נתון תחת מרותה. קשה להשלים עם התנהגות שוטרת הפוגעת בערכים הבסיסיים עליהם המשטרה אמורה להגן ובתוך בית מעצר המשמש מבצר מפני פעילות עבריינית. במעשיה היה גם כדי לפגוע באמון במשטרה. באשר לאירוע השני, קיימת חומרה יתירה בנטילת הכספים שלא כדין תוך פגיעה באחוות המשרתים ביחידה של הנאשמת ובאמון הגבוה שצריך לשרור ביניהם, דבר שיש בו גם כדי לפגוע באיכות הפעילות המשטרית. לצד זאת איני סבור כי מדובר במעשים שבוצעו תוך תכנון מוקדם או כי ניתן לייחס להם תחכום של ממש.

12. אכן, גם נטילת חפצים פעוטתערך הם גניבה. חכמינו למדו כי דור המבול נגזר דינם על הגזל, שהיו באים ונטילים כל אחד אפילו פחות משווה פרוטה (**בראשית רבה**, פרשה ל, ה). ואולם, לענין חומרת העבירה אין "דין פרוטה כדין מאה" (דבר שנאמר ביחס לדין שאם בא לפניו דין של מאה מנה אסור לו להקדימו לדין שלפניו גם אם הוא אינו עוסק אלא בפרוטה - **תלמוד בבלי**, סנהדרין ח, ע"א; **שולחן ערוך**, חו"מ, סימן טו, א), ובבחינת הנזק שנגרם מביצוע העבירה לא ניתן להתעלם כי בסופו של יום מדובר בנטילת ממון בסכומים קטנים שלא לומר פעוטים. כך, באירוע הראשון נגנבו 200 שקלים, ובאירוע השני, פעם אחת 30 ₪ וחפיסת סיגריות, פעם אחרת 100 ₪ וחפיסת סיגריות, ופעם נוספת 300 ₪ וכרטיס אשראי באמצעותו נגנבו עוד 46 ₪ בשתי עסקאות. מעשי הנאשמת אכן פגעו, כאמור, גם באמון שבין חבריה ליחידה באירוע השני וגם באמון במשטרה באירוע הראשון, ואולם אלו הן רק נסיבות הנלוות לעבירה שעניינה העיקרי הוא הפגיעה בקניין, ובהקשר זה מדובר בגניבה בסך כולל של כ-750 ₪ בלבד. האירועים אכן נפרסו על פני תקופה של מספר חודשים אך יש יסוד לראות בהם כאירוע אחד שנעשה מתוך אותו מצב נפשי בו הייתה נתונה הנאשמת, כפי שעולה מהתסקיר, שהביא אותה לגנוב סכומים כה נמוכים לצרכיה.

13. בשים לב לערכים המוגנים, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירה והענישה הנוהגת במקרים דומים, אני סבור כי מתחם העונש ההולם נע בין של"צ למספר חודשי מאסר שיכול ויורצה בעבודות שירות לצד עונש מותנה צופה פני עתיד.

ובאשר לנאשמת.

14. הנאשמת, ילידת 1993, כיום בת 23, נשואה ואם לתינוקת. זו לה ההסתבכות הראשונה בפלילים. מהתסקיר עולה כי נסיבות חייה לא היו קלות, אך כיום היא החלה לצעוד בדרך חדשה, והיא משתפת פעולה עם שירות המבחן

בהיבט הטיפולי. לזכותה יש לזקוף את הודאתה, נטילת האחריות והחרטה הכנה, שניתן היה להבחין בה גם בבית המשפט. יש יסוד לסברה, כי מדובר במעידה חד פעמית, אשר נמשכה אמנם פרק זמן מסוים, אך שעה שהנאשמת הייתה במצב נפשי וכלכלי בעייתי הקשור בנסיבות חייה. מאז היא כאמור נישאה והיא מתפקדת כיום כרעייה וכאם. בנסיבות אלו, יש לקבוע את עונשה ברף הנמוך יותר על מנת לאפשר את המשך שיקומה. העונש הראוי הוא אפוא, ביצוע שעות של"צ, ולצד זאת להשית עונש צופה פני עתיד אשר ישמש גם כמגן בעדה מלמעוד פעם נוספת.

שאלת ההרשעה

מכאן גם לעניין הרשעתה של הנאשמת.

15. אכן, הכלל הוא, כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם. "שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו" (ע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש**, פ"ד(3) 682 (1996)); רע"פ 1666/05 **סטבסקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.03.05)). הימנעות מהרשעה תתאפשר רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן לא מתקיים יחס סביר בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי וחומרתה של העבירה ((ראו למשל: ע"פ 7109/14 **סייג נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.11.14); ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.12.07)).

16. בעניין **כתב** (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 342, 337 (1997)) נקבעו שני תנאים מצטברים שבהתקיימותם ניתן להימנע מהרשעת נאשם שאשמתו הוכחה: (א) "על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם"; (ב) "סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה...". בית המשפט נדרש אפוא, לאזן בין השיקולים הכרוכים בשמירה על האינטרס הציבורי, היינו, מיצוי ההליך הפלילי בכדי להשיג רתעה, מניעה ואכיפה שוויונית של החוק, תוך מתן תשומת לב לחומרת העבירה, אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם, ביניהן, טיב העבירה, חומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה, כשלעניין זה, יש לבחון גם את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי (ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3), 685 (2000); ע"פ 9893/06 בעניין **לאופר**)).

17. כאמור, העבירות ביסודן הן חמורות, אך הנזק שנגרם שעה שמדובר בסכומים פעוטים הוא קטן. בנסיבות אלו, העבירות המיוחסות לנאשמת הן כאלה המאפשרות בנסיבות המקרה להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים. לצד זאת, עומד השיקול החשוב של שיקום הנאשמת במתן הזדמנות נוספת לשילובה התקין בחברה בכלל ולהתנהלות נכונה בהמשך חייה, והענקת אפשרות, עתה כשהחלה בבניית ביתה שלה לעלות על דרך חדשה שלא הייתה מנת חלקה עד היום. אכן, לא הוצגה פגיעה כלכלית קונקרטית, אך הנאשמת בת 23, צועדת את צעדיה הראשונים בעבודתה, ויש יסוד להניח כי הרשעתה תסגור בפניה דלתות לא מעטות לצד אלו אשר ממילא אינן פתוחות בפניה, באופן שעלול להסיג אותה לאחור. הרשעתה בעבירות שביצעה בנסיבותיהן עלולות לפגוע פגיעה חמורה בשיקומה של הנאשמת שאינה שקולה לתועלת הציבורית שהרשעתה תניב (ראו: רע"פ 5115/13 **שרון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.09.13); ע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ' ביטון** (פורסם בנבו, 23.07.09); ע"פ 8528/12 **צפורה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 3.03.13)). ומשכך, אני סבור כי נכון במקרה זה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעת הנאשמת.

בסופו של יום אפוא, ונוכח כל האמור, אני משית על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. 120 שעות של"צ, בהתאם לתכנית שיכון שירות המבחן ויגישה לאישור בית המשפט.

הובהר לנאשמת כי אם לא תעמוד בתנאי הצו, בית המשפט עלול להרשיעה ולהטיל עליה עונש אחר.

ב. צו מבחן למשך שנה.

ג. הנאשמת תחתום על התחייבות בסך של 5,000 ₪ להימנע מעבירת רכוש כלשהי במשך

שנה מהיום.

ההתחייבות תחתם בתוך 14 ימים שאם לא כן הנאשמת תיאסר למשך 10 ימים או עד

לחתימתה על ההתחייבות, לפי המוקדם.

המזכירות תעביר גזר דין זה לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"א אייר תשע"ז, 17 מאי 2017, במעמד המתייצבים.